

**Briuselis, 2025 m. birželio 17 d.
(OR. en)**

10407/25

**TELECOM 196
DIGIT 122
CYBER 173
COMPET 574
RECH 286
PI 125
MI 411
EDUC 273
JAI 869
ENFOPOL 216
COSI 121**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. birželio 16 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 290 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI 2025 m. Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita Toliau kuriame ES suverenumą ir skaitmeninę ateitį

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 290 final.

Pridedama: COM(2025) 290 final

Briuselis, 2025 06 16
COM(2025) 290 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

**2025 m. Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita
Toliau kuriame ES suverenumą ir skaitmeninę ateitį**

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėtis

Toliau kuriame
ES suverenumą ir
skaitmeninę ateitį

1. Įvadas

Esminis veiksnys užtikrinant, kad Europa liktų konkurencinga bei atspari, mažintų pernelyg didelę priklausomybę ir didintų savo technologinį suverenumą, kartu stiprindama strateginį savarankiškumą, yra **ES skaitmeninė transformacija**¹. Šiuo tikslu 2021 m. priimta Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa² (SDPP) ES suteikė struktūruotą, strateginę ir teisiškai privalomą valdymo sistemą, duodančią galimybę kryptingai veikti vis audringesnėje geopolitinėje, ekonominėje ir technologinėje aplinkoje. Tai rodo ES ryžtą ir įsipareigojimą imtis **ryžtingų ilgalaikių veiksmų, orientuotų į skaitmeninėmis priemonėmis transformuotos Europos viziją**.

Šiandienos geopolitinių iššūkių akivaizdoje SDPP aktualesnė labiau nei bet kada anksčiau. Siekiant apsaugoti strateginius interesus ir įtvirtinti ES lyderystę pasaulyje ir konkurencingumą itin svarbu stiprinti Europos technologinį suverenumą ir atsparumą. SDPP šiame kontekste tenka labai svarbus vaidmuo, nes ji skatina valstybių narių veiksmų koordinavimą, derina jų pastangas ir tenkina neatidėliotiną poreikį paspartinti skaitmeninę transformaciją.

Skaitmeninio dešimtmečio kontekste ES nustato ir stebi skaitmeninius uždavinius ir tikslus, derina iniciatyvas per nacionalinius veiksmų planus ir didina bendras investicijas. Tai rodo ES ryžtą ir įsipareigojimą imtis **ryžtingų ilgalaikių veiksmų, orientuotų į skaitmeninėmis priemonėmis transformuotos Europos viziją**. Be to, Skaitmeninis dešimtmetis skatina **bendradarbiavimą** ES, valstybių narių, regionų ir miestų lygmenimis, spartindamas skaitmeninę transformaciją ir remdamas Konkurencingumo kelrodžio³ įgyvendinimą. Atverdamas platesnę ir integruotą perspektyvą, Skaitmeninis dešimtmetis susieja konkurencingumą, suverenumą, tvarumą ir demokratines vertybes. Dokumente pabrėžiama, kad **skaitmeninė transformacija reiškia ne tik inovacijų ir augimo skatinimą, bet ir paties svarbiausio strateginio turto puoselėjimą siekiant Europos suverenumo, stabilumo ir įtakos pasaulyje**, kaip pavaizduota 1 diagramoje.

Šiame komunikate aprašoma **skaitmeninio dešimtmečio padėtis 2025 m.**, nagrinėjami atitinkami skaitmeninės politikos pokyčiai ir ES skaitmeninės transformacijos pažanga nuo [pastarosios ataskaitos](#), paskelbtos 2024 m. Juo taip pat bus grindžiama 2026 m. SDPP peržiūra, per kurią pagal technologinius ir ES politikos pokyčius gali būti pakoreguoti tikslai, uždaviniai ir valdymas.

Išsamesnė analizė, įskaitant ES lygmens rekomendacijas, pateikiamos komunikato prieduose ir lydimuosiuose dokumentuose, konkrečiai, Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose, „Eurobarometro“ tyrime ir tyrimuose⁴. Šie dokumentai **visi kartu sudaro 2025 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitą**.

Prie šio komunikato pridedami 28 priedai:

- **1 priede** pateikiama išsami pažangos, padarytos siekiant skaitmeninio dešimtmečio tikslų ir siektinų reikšmių, analizė ir visoms valstybėms narėms skirtos horizontaliosios rekomendacijos;
- **2–28 prieduose** apibendrinama kiekvienos iš 27 valstybių narių analizė ir pateikiamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos.

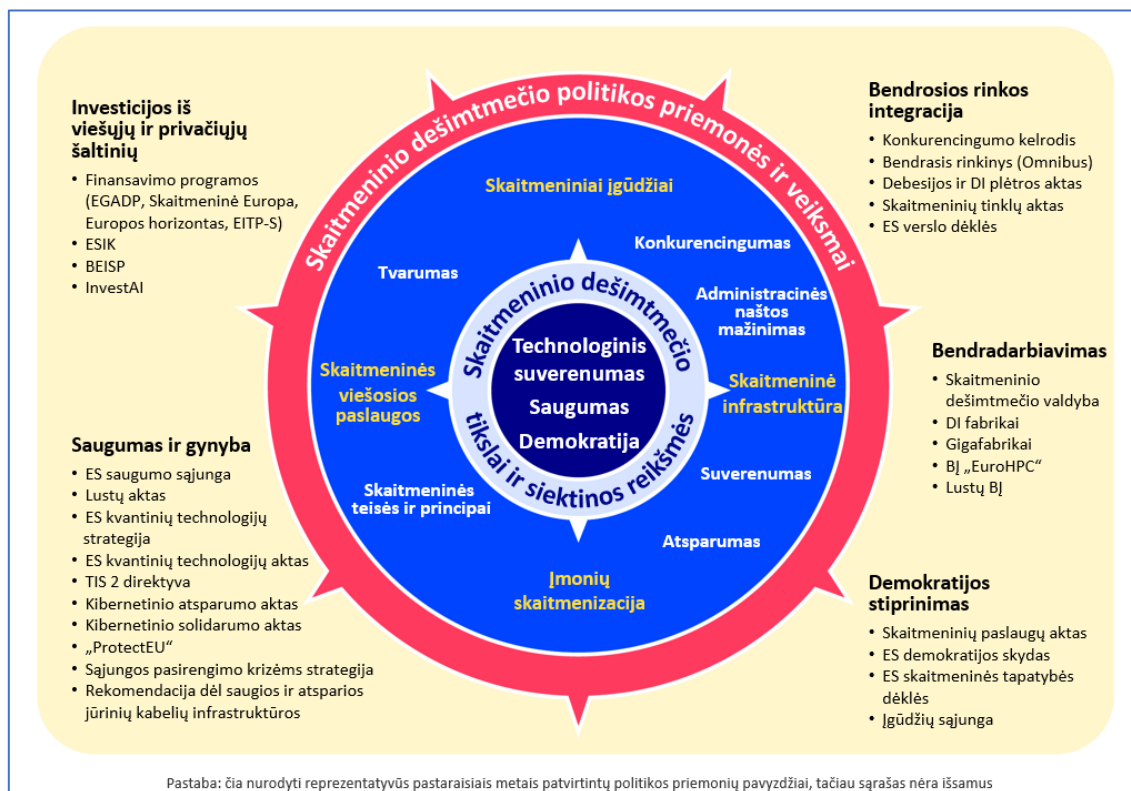
¹ pie tai žr. „ES konkurencingumo kelrodį“, COM(2025) 30 *final*, taip pat 2024 m. Saugumo ir gynybos strateginio kelrodžio įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

² SPRENDIMAS (ES) 2022/2481.

³ „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30 *final*.

⁴ Žr. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>.

1 diagrama. Skaitmeninis dešimtmetis ir ES skaitmeniniai prioritetai

2. Bendros ES skaitmeninio dešimtmečio pažangos stebėjimas

a. 2025 m. – ES ateičiai lemtingi metai

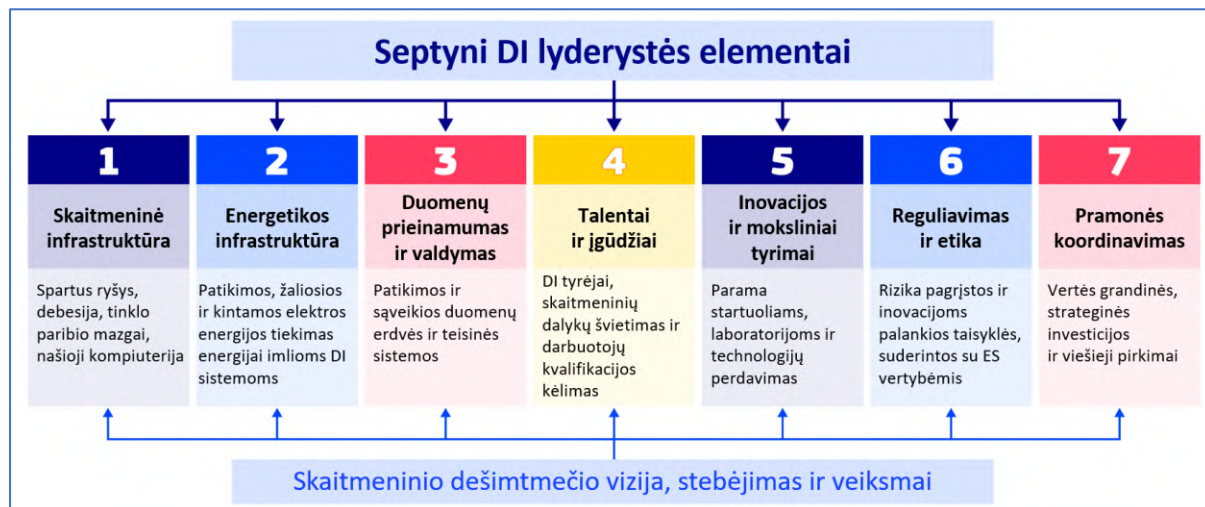
2025 m. **pasaulinė dirbtinio intelekto (DI) revoliucija dar labiau įgauna pagreitį vykstant proveržiams** pamatinių technologijų srityje, kurie plečia inovacijų ribas, suteikia naujus kontūrus konkurencingumui ir keičia kasdienį žmonių gyvenimą. Darbuotojai našumui didinti dabar naudoja DI priemones – pradedant gamybos asistentais fabrikuose ir baigiant DI pagrįstu biuro programinės įrangos kūrimu: jos racionalizuoja užduotis ir padeda priimti sprendimus. Jau pradeda veikti didesni autonominių automobilių parkai, visų pirma JAV ir Azijoje: savivaldžiai taksi ir pristatymo paslaugų technika formuoja naujus judumo mieste ir ekonominio efektyvumo standartus. Be to, dirbtinis intelektas iš esmės keičia sveikatos priežiūrą ir ji tampa veiksmingesnė, prieinamesnė ir ekonomiškai tvaresnė. DI taip pat iš esmės keičia žaliąją pertvarką, nes sudaro sąlygas realiuoju laiku atlikti aplinkos stebėjimus, remia žiedinę ekonomiką, supaprastina pramoninius procesus ir remia išmanesnę išteklių valdymą tokiuose sektoriuose kaip vanduo, energetika, transportas ir žemės ūkis. Vykstant šioms sparčioms permainoms pagrindinis klausimas yra toks: kaip išnaudoti dirbtinio intelekto galią pasitelkiant veiksmingą politiką ir demokratinį valdymą **visuomenės pažangai skatinti**, kad būtų puoselėjama plačiai aprėpianti gerovė, įtraukus augimas ir nauda visuomenei⁵.

ES lyderystės užtikrinimas ir Europos, kaip tikro DI žemyno, įvaizdžio įtvirtinimas yra svarbiausias prioritetas, kuriam reikia skirti kompleksinę turto, pajėgumų ir infrastruktūros – nuo aukšto lygio įgūdžių iki patikimų etikos sistemų – derinį, kaip pavaizduota 2 diagramoje. Visų pirma reikia labai veiksmingos skaitmeninės infrastruktūros (nuo jungčių iki kvantinės kompiuterijos), kuri padėtų toliau vežėti DI inovacijoms. Siekiant mokyti bazinius modelius ir kurti vertikaliai integruotas DI taikomasias

⁵ Daron Acemoglu and Simon Johnson, *Power and Progress: Our Thousand-Year Struggle Over Technology and Prosperity* (2023)

programas taip pat labai svarbu **gerokai padidinti skaičiavimo galią, išplėsti duomenų kaupyklas ir užtikrinti greitą, saugų, mažos delsos ryšį.**

2 diagrama. *Septyni būsimos DI lyderystės elementai ir skaitmeninio dešimtmečio įnašas*

Šios pamatinės technologijos yra labai svarbios gynybai ir kibernetiniam saugumui, nes sudaro sąlygas tikralaikiškai duomenų analizei, padėties supratimui mūšio lauke, savarankiškam sprendimų priėmimui, kriptanalizei, saugiesiems ryšiams ir naujos kartos kibernetinio saugumo sprendimams.

Tai ne vienintelė nauda: **tikimasi, kad 10 proc. ES gynybos išlaidų bus skirta Europos giliosioms technologijoms** ir rinkai tai gali duoti 245 mlrd. EUR metinį poveikį, nes jos yra galingas inovacijų ir pramonės atsinaujinimo katalizatorius⁶. Šiuo metu dėl geopolitinių pokyčių ES skaitmeninės tiekimo grandinės priklausomybė tampa strateginiu pažeidžiamumu. Kadangi dėl perdėto kliovimosi didelės rizikos pardavėjais arba taikant apribojimus ir tarifus tiekimo grandinės vis dažniau paverčiamos ginklu, **technologinis suverenumas tapo vienu svarbiausių ES darbotvarkės klausimų**, todėl reikia labiau koordinuotos pramonės politikos, gilesnės viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės ir tikslinių investicijų, kad ES taptų ne vien pasyvia pasaulinių technologijų vartotoja, bet ir aktyvia konkurencinga galia, stiprėjančia dėl skaitmeninės ir pramonės transformacijos. Pernelyg didelė **priklausomybė nuo užsienio subjektų taip pat atskleidžia ES finansų sistemos** neatsparumą, be kita ko, tokiose ypatingos svarbos srityse kaip mokėjimo sistemos ir kriptoturtas, ir ji tampa vis labiau pažeidžiama išorės įtakos ir sutrikimų, kuriems Europos taisyklės kartais neturi įtakos, atžvilgiu. **Skaitmeninio euro** perspektyva tampa esminiu Europos skaitmeninių finansų strategijos ir ekonominio saugumo orientyru, stiprinančiu Europos finansų ekosistemą, inovacinį pajėgumą ir strateginį savarankiškumą.

Mums kylančioms grėsmėms, įskaitant dezinformaciją, kibernetinius išpuolius, sintetines vaizdo klastotes ir algoritminį manipuliaciją, tampant vis klastingesnėms, reikia **masinio skaitmeninio raštingumo ir kvalifikuotos IRT darbo jėgos**. Dėl šių grėsmių, kurių radimąsi ir sklaidą intensyvina DI ir interneto platformos, taip pat gali būti **iškreipti rinkimų rezultatai, išaugti visuomenės poliarizacija, tirpti visuomenės pasitikėjimas demokratinėmis institucijomis ir kilti pavojus ypatingos svarbos infrastruktūrai**. Jos taip pat yra iššūkis teisei valstybei, nes kenkia demokratinių procesų sąžiningumui, silpnina institucinę atskaitomybę ir trikdo teisinių normų vykdymo užtikrinimą

⁶ Dealroom.co. The 2025 European deep tech report, March 2025.

internete, ypač tais atvejais, kai žalingas ar neteisėtas turinys nekontroliuojamai plinta iš platformos į platformą. Papildomos rizikos kyla dėl algoritmų ir skaitmeninių priemonių (tokių kaip interneto platformos), kompleksinių naudojimo modelių ir jų poveikio vaikų saugumui ir gerovei⁷. Jei šios grėsmės internete liks nekontroliuojamos, jos galėtų išklaidinti pačius demokratijos pagrindus – pakenkti teisinei valstybei ir žlugdyti įrodymais grindžiamas viešas diskusijas ir politikos formavimą.

Skaitmeninio dešimtmečio 2025 m. „Eurobarometras“⁸:

– Didelė dauguma Europos piliečių (88 proc.) mano, kad **kova su dezinformacija internete ir melagienomis turėtų būti prioritetas**.

– **Devyni iš dešimties** mano, kad **vaikų apsauga internete yra neatidėliotina problema**.

– Trys iš keturių europiečių mano, kad kasdienių paslaugų skaitmenizavimas palengvina jų gyvenimą. Deja, tai taip pat rodo, kad apie **100 mln. žmonių** mano, kad **dėl to jų gyvenimas tampa sudėtingesnis**.

85 proc. respondentų mano, jog svarbu, kad valdžios institucijoms užtikrintų Europos įmonių galimybę augti ir tapti **Europos lyderėmis**, pajėgiomis konkuruoti pasauliniu mastu, o 89 proc. taip pat mano, kad **svarbu intensyvuoti mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad skaitmeninės technologijos būtų saugesnės ir solidesnės**.

Taigi 2025 m. įvykiai parodė, kad Europa turi skubiai diegti inovacijas, konkuruoti ir augti, kartu prisiimdama didesnę atsakomybę už savo strateginį savarankiškumą, atsparumą, saugumą ir gynybą, ir plėtoti savo suverenias technologijas ne tik dėl konkurencingumo, bet ir dėl strateginės būtinybės.

b. Ką rodo skaičiai: ES skaitmeninė trajektorija 2024 m.

Nuo 2024 m. liepos mėn. **ES padarė nevienodą pažangą link SDPP tikslų ir siektinų reikšmių**. Tam tikrose srityse, tokiose kaip tinklo paribio mazgų diegimas, e. sveikatos paslaugų prieinamumas ir bazinio 5G radijo ryšio aprėptis, siekti tikslų sekasi palyginti gerai. Tačiau keliose pagrindinėse srityse, visų pirma **pamatinų skaitmeninių technologijų**, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto, debesijos paslaugų, duomenų analizės, taip pat **IRT specialistų ir pagrindinių skaitmeninių įgūdžių, pažanga labai nepatenkinama**. **Viešųjų paslaugų skaitmenizacija**, nors ir pamažu, bet gerėja, **labai pralaidaus elektroninių ryšių tinklo (LPERT) diegimas** rodo didesnės brandos ženklus, o **šviesolaidinis ryšys iki naudotojų patalpų** plečiamas, bet ne tokiu tempu, kad 2030 m. pasiektų 100 proc.

Apskritai bendrų siektinų reikšmių stebėseną rodo, kad ES kyla **didelių problemų išnaudoti skaitmeninę transformaciją savo našumui ir konkurencingumui padidinti**. Šių technologijų diegimas ir integravimas visoje ES ekonomikoje vis dar pernelyg kuklus, o **išskaidytas reglamentavimas ir administracinis sudėtingumas** toliau kelia nemažų sunkumų startuoliams, MVĮ ir novatoriams⁹. ES vis dar trūksta suverenios, **visą Europą apimančios skaitmeninio junglumo ir debesijos kompiuterijos infrastruktūros**, taip pat jos plėtrai ir geram saugumo lygiui reikalingų integruotų valdymo sistemų. **Padaugėjus kibernetinių išpuolių** (2024 m. jų skaičius išaugo 150 proc.), **saugumas tapo itin aktualus**. Šis poreikis gerai atspindi daugumos Europos piliečių prioritetus: maždaug keturi iš penkių europiečių mano, kad pagerinus kibernetinį saugumą, duomenų apsaugą internete ir saugą, kasdien naudotis skaitmeninėmis technologijomis taptų daug lengviau¹⁰. Plačiai paplitęs skaitmeninių įgūdžių trūkumas ir toliau sistemiškai stabdo ES skaitmeninę transformaciją. Visų pirma, nuolatinis IRT specialistų trūkumas lėtina pažangą link skaitmeninio dešimtmečio tikslų tokiose

⁷ Žr. komunikato 1 priedą, susijusias rekomendacijas ir Komisijos tarnybų darbinį dokumentą.

⁸ Skaitmeninio dešimtmečio 2025 m. „Eurobarometras“.

⁹ „ES konkurencingumo kelrodė“, COM(2025) 30 final.

¹⁰ Skaitmeninio dešimtmečio 2025 m. „Eurobarometras“.

svarbiose srityse kaip dirbtinis intelektas, kibernetinis saugumas ir puslaidininkiai. Šį trūkumą dar labiau apsunkina nuolatinis IRT specialistų lyčių disbalansas.

3 diagrama. PVRR pažangos link 2030 m. apibendrinimas^{11 12}

Tuo tarpu ES skaitmeninė ateitis tampa vis labiau priklausoma nuo stabilios energijos gamybos. 2024 m. pasaulinė elektros energijos paklausa padidėjo daugiau nei du kartus, palyginti su pastarojo dešimtmečio metiniu augimo vidurkiu. Numatoma, kad iki 2030 m. pasaulinis elektros energijos suvartojimas duomenų centruose išaugs daugiau nei dvigubai, iki maždaug 945 TWh, o tai prilygsta dabartiniam bendram Japonijos elektros energijos suvartojimui¹³. Duomenų centrų pramonė turi augti ir vystytis, reaguodama, be kita ko, į staigų DI, generatyvinio DI ir būsimų jau dabar kuriamų DI iteracijų augimą ir raidą. Vien ši tendencija turėtų lemti 40 proc. visos duomenų centrų pajėgumų energijos paklausos 2030 m.¹⁴ Eksponentiškai augantys energijos poreikiai sparčiai viršija švarios ir patikimos

¹¹ Dabartinis 5G siektinos reikšmės PVRR neatspindi faktinės paslaugų kokybės, kurią gauna naudotojai. Jis sudaromas pagal 5G signalo pasiekiamas teritorijas, nepriklausomai nuo eksploatacinių tinklo parametų. Todėl dabartiniame etape diegiamas 5G gali būti laikomas tik baziniu 5G ryšiu. Kvantinių technologijų duomenys grindžiami *Strategic Advisory Board of the European Quantum Flagship, Key Performance Indicators for Quantum Technologies in Europe, March 2025*. Pažymėtinas lūkestis, kad iki 2025 m. pabaigos bus įrengti dar šeši kvantiniai kompiuteriai, nes šiuo metu vykdomos kelios viešųjų pirkimų procedūros.

¹² 2024 m. duomenų apie naudojimąsi debesija ir duomenų analize ir apie pagrindinius skaitmeninius įgūdžius nėra. MVJ skaitmeninio intensyvumo 2024 m. vertė lyginama su 2022 m. verte. Išsami informacija apie PVRR pateikta 2025 m. skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso (DESI) metodinėje pastaboje adresu <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/2025-state-digital-decade-package>.

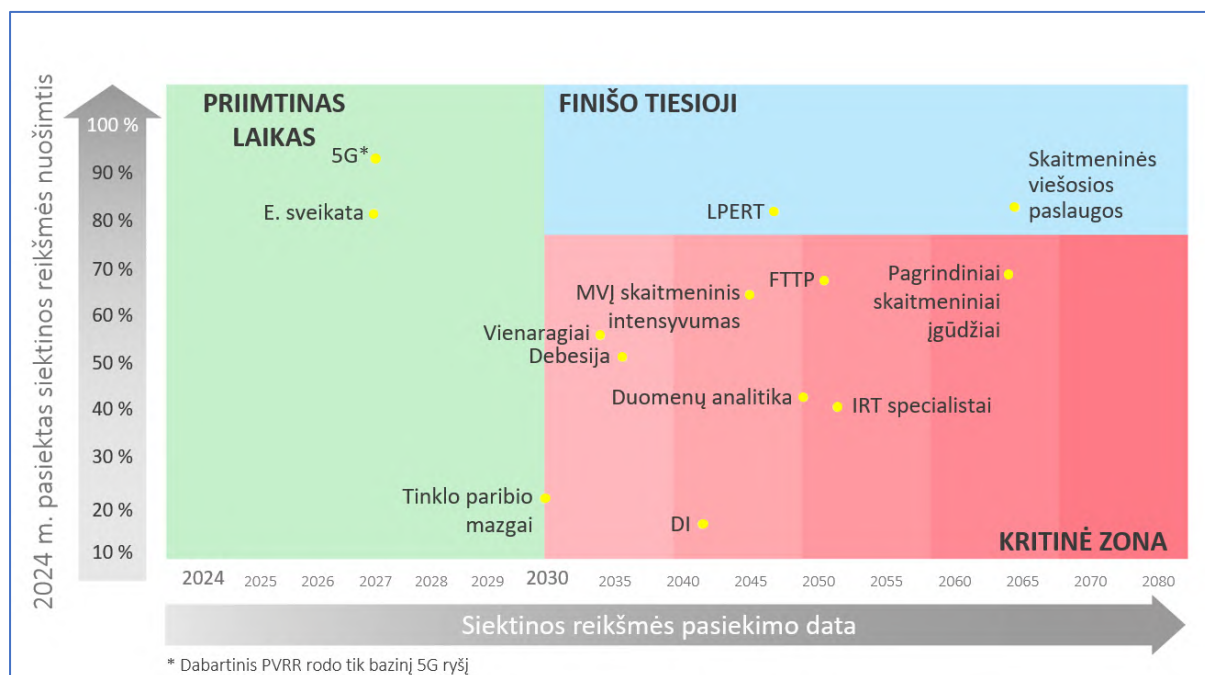
¹³ Per metus, apskaičiavimai pasaulio lygmeniu. Šaltinis: International Energy Agency, *AI and Energy*, April 2025.

¹⁴ McKinsey, *AI power: Expanding data center capacity to meet growing demand*, October 2024.

energijos tiekimo ir tinklo pajėgumų plėtrą visoje ES. **Augdamas šis neatitikimas gali virsti didele kliūtimi pagrindinių skaitmeninių technologijų plėtrai** ir vėlinti ES pajėgumą išnaudoti DI ir duomenimis grindžiamas inovacijas ekonomikos konkurencingumui didinti. Šios tendencijos dar labiau išryškina būtinybę labiau derinti žalą ir skaitmeninę pertvarką, kaip vienus iš pagrindinių ES ilgalaikio konkurencingumo ir saugumo veiksmų¹⁵.

Kad būtų matyti, kaip šiuo metu sekasi siekti 2030 m. tikslų, 4 diagramoje rodoma ES tikslų siekimo pažanga pagal PVRR, pasiektus rodiklius lyginant su projektuojama laiko trajektorija. Horizontalioje ašyje nurodomi kiekvieno PVRR tiksliniai metai (remiantis bazinėmis trajektorijomis, jei jos yra), o vertikalioje ašyje – 2024 m. jau pasiekta procentinė tikslo dalis. Diagramoje PVRR suskirstytos į tris grupes: pasiekiami anksčiau nei numatyta, pasiekiami pagal planą (artėjantys link tikslo) arba vėluojantys (atsilieka nuo lauktos pažangos).

4 diagrama. Pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių pažangos stebėjimas ir numatomas grafikas

c. Dešimtmečio pusiaukelė: valstybės narės ir ES institucijos įgauna pagreitį, ryškėja konkrečios pažangos ženklai

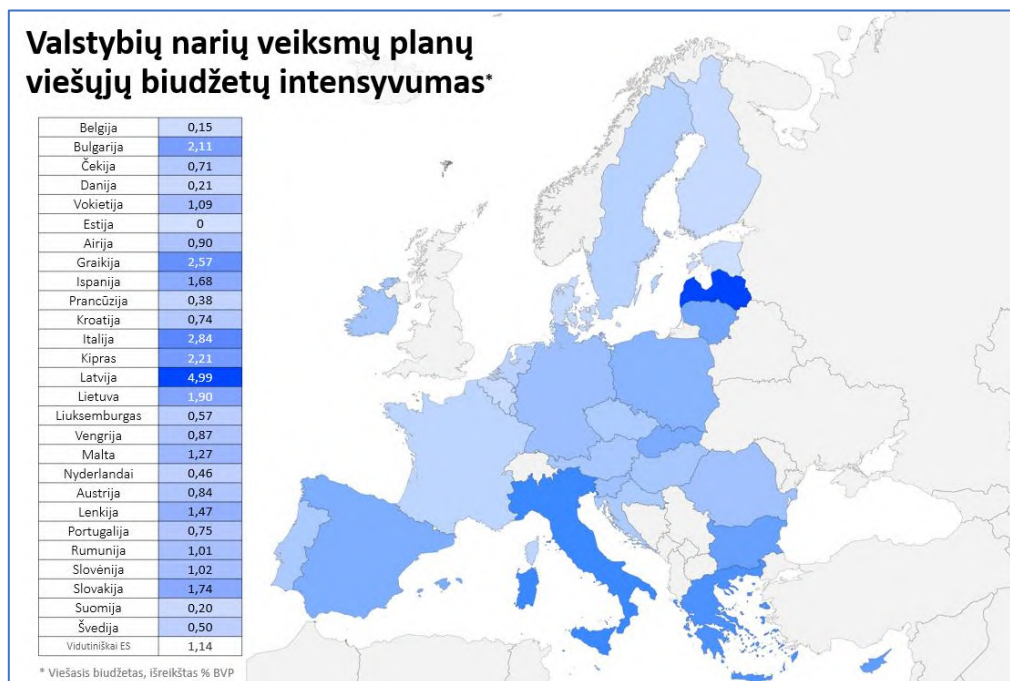
Praėjus dvejim metams nuo įsigaliojimo SDPP šiuo metu aktyviai įgyvendinama – ES ir valstybės narės vykdo konkrečius ir plataus užmojo veiksmus.

Norint juos įvykdyti ir užtikrinti nuoseklų, poveikį ir įtraukimą skaitmeninę transformaciją visoje ES, labai svarbu, kad **visos valstybės narės kolektyviai prisiimtų atsakomybę už skaitmeninio dešimtmečio tikslus ir siektinas reikšmes**. Valstybės narės iniciatyviai įgyvendina SDPP, kuri pirmiausia yra bendradarbiavimo sistema, kuria naudojamosi valstybės narės kartu dirba, derina ir telkia išteklius skaitmeninės politikos srityje.

¹⁵ Skaitmenizacija, aplinkosauginis tvarumas ir atsparumas yra vienas kitą papildantys pokyčiai, nes skaitmeniniai sprendimai galėtų iki 2030 m. 15–20 proc. sumažinti pasaulyje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį daugelyje sektorių, ypač didinant efektyvumą pastatų, energetikos, transporto ir gamybos sektoriuose. Skaitmenizacija taip pat gali padėti optimizuoti išteklius, užtikrinti hidrologinį atsparumą, mažinti taršą ir atliekų kiekį, taip pat atverti naujų rinkos galimybių, susijusių, pavyzdžiui, su aukštesnio ekologinio projektavimo standartus atitinkančių gaminių naudojimu arba žiediško skatinimu.

Visos valstybės narės parengė **nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus** (toliau – nacionaliniai veiksmų planai). Juose išdėstyta politika, priemonės ir veiksmai, kuriais nuo 2024 m. ir vėliau skatinama ES skaitmeninė transformacija. Veiksmų planų priėmimas yra svarbus etapas, nes valstybės narės bendrai įsipareigoja įgyvendinti iš viso **1 910 priemonių investuojant iš viso 288,6 mlrd. EUR, iš kurių 205,1 mlrd. EUR iš viešųjų biudžetų** (t. y. 1,14 proc. ES BVP).

5 diagrama. Valstybės biudžeto intensyvumas valstybių narių veiksmų planuose¹⁶

Atsižvelgdamos į 2024 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, 21 valstybė narė atnaujino savo nacionalinius veiksmų planus ir įtraukė apie 20 proc. naujų priemonių¹⁷. **Planuojama, kad daugiau kaip pusė priemonių bus baigta taikyti 2026 m.**, veikiausiai dėl to, kad bus baigti nacionalinių biudžetų ciklai ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) planai ir investicijos. Iš to galima daryti išvadą, kad nuo 2027 m. parama gali sumažėti.

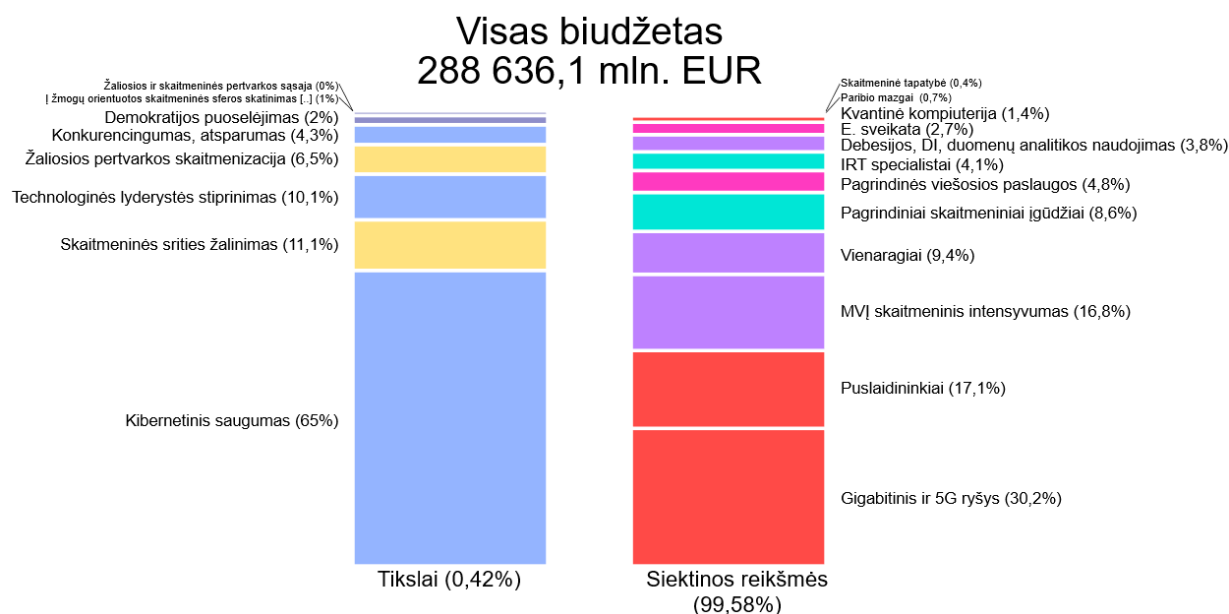
Įgyvendindamos metines rekomendacijas valstybės narės rodo ryžtą imtis kolektyvinių veiksmų. Valstybės narės įgyvendino 57 proc. iš 2024 m. Komisijos pateiktų 306 šalies lygmens rekomendacijų, naujomis priemonėmis atlikdamos arba reikšmingus politikos pakeitimus (12 proc.) arba tam tikrus pakeitimus (45 proc.). 19 valstybių narių bent pusę joms skirtų rekomendacijų įgyvendino naujomis priemonėmis. Iš ES lygmens rekomendacijų **45 proc. rodo pastebimą** (35 proc.) **ar didelę pažangą** (10 proc.) ir geri rezultatai pasiekti į žmogų orientuoto dirbtinio intelekto ir skaitmeninių teisių ir principų apsaugos srityse. Kita vertus, dėl **48 proc.** 2024 m. pateiktų ES lygmens rekomendacijų padaryta tik **nedidelė pažanga**, o dėl **7 proc.** rekomendacijų nepadaryta **jokios pažangos**. Šis nevienareikšmis vaizdas rodo, kad, nors akivaizdžiai stengiamasi siekti kai kurių skaitmeninio

¹⁶ Kai kalbama apie nacionalinius veiksmų planus, šioje ataskaitoje naudojami duomenys, kuriuos valstybės narės deklaravo savo nacionaliniuose veiksmų planuose pagal Komisijos gaires (C(2023) 4025 final). Duomenys gali atspindėti galimus valstybių narių ataskaitų teikimo praktikos ir pasirinktų metodikų skirtumus. Kiek valstybės narės laikėsi rekomendacijų, sistemingai vertinta nebuvo.

¹⁷ Buvo atsižvelgta į veiksmų planų koregavimus, pateiktus iki 2025 m. kovo 31 d. Pagal Sprendimo (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, 8 straipsnį, valstybės narės per penkis mėnesius nuo antros Skaitmeninio dešimtmečio ataskaitos paskelbimo, o vėliau kas antrus metus turi pateikti Komisijai savo nacionalinių veiksmų planų koregavimus. Jei valstybė narė mano, kad plano atnaujinti nereikia, ji turi tai pagrįsti Komisijai.

dešimtmečio tikslų ir siektinų reikšmių, Dešimtmečiui skirtai ES trajektorijai paspartinti ir pagerinti vis dar reikia struktūrinių ir ryžtingesnių politikos veiksmų.

6 diagrama. Nacionalinių veiksmų planų biudžeto paskirstymas pagal tikslą ir bendrą siektiną reikšmę¹⁸

Konkretus daugiašalis bendradarbiavimas vyksta **per Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumus (ESIK)**, siekiant plėtoti didelio masto projektus, kurių viena valstybė narė negali įgyvendinti viena tokiose pagrindinėse strateginėse srityse kaip dirbtinis intelektas, pažangieji miestai, sveikata, judumas ir žemės ūkio maisto produktai. 2024 m. įsteigti trys ESIK: **Kalbos technologijų aljansas**; Vietos skaitmeniniai dvyniai dėl **CITIVERSE**; Europos blokų grandinės partnerystės ir Europos blokų grandinės paslaugų infrastruktūra (**EUROPEUM**).

Valstybės narės taip pat remia **bendriems Europos interesams svarbius skaitmeninės srities projektus (BEISP)**. 2024 m. buvo pradėtas debesijos infrastruktūros ir paslaugų BEISP ir įmonės dalyvės toliau plėtoja savo projektus ir BEISP ekosistemą, kad būtų įtraukta naujų netiesioginių partnerių. 2024 m. kelios valstybės narės nusprendė pradėti trijų galimų skaitmeninės srities BEISP kūrimo etapą. Vienas jų orientuojamas į novatoriškas DI paslaugas, kitas į pažangias puslaidininkių technologijų prietaikas, o trečias į kompiuterijos infrastruktūros diegimą. Suinteresuotos valstybės narės ir Komisija šiuo metu atlieka tų galimų BEISP parengiamuosius darbus.

Nacionalinius atstovus jungianti **Skaitmeninio dešimtmečio valdyba** tapo pagrindine skaitmeninės transformacijos klausimų koordinavimo ir keitimosi informacija platforma. Jai tenka vis svaresnis skaitmeninės transformacijos skatinimo vaidmuo stiprinant bendradarbiavimą, sudarant palankesnes sąlygas skaitmeninės politikos įgyvendinimui ir remiant procesus supaprastinančių ir administracinę naštą mažinančių sprendimų rengimą ir priėmimą, taip pat konsultuojant, kaip tikslus ir siektinas reikšmes geriau susieti su finansavimo galimybėmis.

Be to, 2024 m. liepos mėn. inicijuotas **Skaitmeninio dešimtmečio geriausios praktikos akceleratorius** padėjo toliau skatinti valstybių narių bendradarbiavimą per reguliarius praktinius seminarus ir specialią interneto platformą. Ši platforma yra pagrindinė informacijos mainų ir pokalbių apie iššūkius ir geriausią praktiką, susijusius su skaitmeninio dešimtmečio siekių įgyvendinimu, platforma. Ji turi

¹⁸ Priemonių, apie kurias pranešė valstybės narės, skaičius ir biudžetai. Diagramoje biudžetas suskirstytas į tikslus ir siektinas reikšmes. Didžioji biudžeto dalis (99,58 proc.) skiriama tikslams, kurie dažnai susiję su kai kuriomis siektinomis reikšmėmis. Siektinų reikšmių biudžetas (0,42 %) rodo tik tą jų biudžetą, kuris nėra susijęs su tikslais.

katalogą su 52 geriausios praktikos aprašais ir surengė aštuonis praktinius teminius seminarus, skirtus teminėms **skaitmeninių įgūdžių, žaliųjų IT ir technologijų įsisavinimo** grupėms, kurioms vadovauja atitinkamai Slovėnija, Prancūzija ir Suomija, Belgija ir kurios sudaro sąlygas įsigilinti į konkrečias ES skaitmeninei transformacijai labai svarbias sritis. Be to, vyksta diskusijos dėl trijų naujų grupių sukūrimo 2025 m. Jos būtų skirtos **administracinės naštos mažinimui, skaitmeninėms teisėms bei principams ir technologiniam suverenumui**.

Deklaracijos dėl skaitmeninių teisių ir principų¹⁹ stebėsena rodo, kad valstybės narės vis veiklesnės – visoje ES užfiksuota daugiau kaip 2000 iniciatyvų ir 80 proc. iš jų vadovauja vyriausybinių organizacijų. Valstybės narės aktyviausios skaitmeninio švietimo, mokymo ir įgūdžių srityse, taip pat deda pastangas dėl geriau apsaugotos, saugios ir patikimos skaitmeninės aplinkos.

Galiausiai **nepaprastai svarbūs ES skaitmeninio dešimtmečio veikėjai yra miestai**, kurie veikia kaip pagrindiniai įgyvendinimo centrai ir kuriuose piliečiai, viešosios tarnybos ir įmonės, ypač MVĮ, tiesiogiai junta skaitmeninę transformaciją, nes miestas supa iš visų pusių, turi inovacijų ekosistemas ir rodo vietos masto lyderystę. Iš ataskaitos matyti, kad dar yra išnaudotinių galimybių glaudžiau bendradarbiauti su miestais, vykdant ES skaitmeninį valdymą, investuojant į vietos skaitmeninius pajėgumus ir derinant vietos strategijas, tam pasitelkiant tokias priemones kaip vietinės stebėjimo organizacijos ir daugiašaliai projektai, pvz., LDT-CitiVERSE.

d. Nepaisant pastarojo meto pastangų, viešųjų ir privačiųjų investicijų lygis dar nevisiškai atitinka skaitmeninio dešimtmečio užmojus ir mastą

Pastaraisiais metais **ES padarė tam tikrą pažangą** stiprindama savo skaitmeninę infrastruktūrą ir technologinius pajėgumus. Strateginėse srityse daug investuota, visų pirma įgyvendinant tokias iniciatyvas kaip Skaitmeninės Europos programa. Laimėjimų pavyzdžiai:

- Per pastaruosius aštuonerius metus įsigyti aštuoni superkompiuteriai, iš jų trys yra tarp dešimties sparčiausių superkompiuterių pasaulyje ir pripažinti kaip vieni žaliausių ir efektyviausių energiją vartojančių superkompiuterių.
- Šiuo metu visoje ES veikia daugiau kaip 150 Europos skaitmeninių inovacijų centrų, teikiančių reikšmingą paramą tiek viešosioms, tiek privačioms organizacijoms, visų pirma MVĮ²⁰, beveik 90 proc. Europos regionų.
- Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė, šiuo metu bandoma visoje ES, bus saugi naudotojo kontroliuojama priemonė, kuri sudarys sąlygas piliečiams įrodyti savo tapatybę, dalytis dokumentais ir pasirašyti skaitmeniniu būdu.
- Puslaidininkų sektoriuje pradėtos naudoti keturios naujoviškiausios pažangiųjų lustų technologijų bandymo ir patvirtinimo bandomosios linijos.

Vadovaudamasi Konkurencingumo kelrodžio²¹ prioritetais, Komisija 2025 m. balandžio 9 d. priėmė **DI žemyno veiksmų planą**, kuriame numatyti veiksmai, susiję su skaičiavimo infrastruktūra, duomenimis, DI algoritmų plėtra ir diegimu, įgūdžiais ir reglamentavimo supaprastinimu. Veiksmų planas rodo ES siekį tapti konkurencingesne pasaulinėje arenoje, išnaudojant DI technologijų potencialą ir skatinant strategines investicijas, tokias kaip DI gigafabrikai, taip pat pradedant tikslines iniciatyvas, tokias kaip

¹⁹ Žr. Tarnybų darbinį dokumentą „Europos deklaracijos dėl skaitmeninių teisių ir principų stebėsena“.

²⁰ Žr. De Nigris, S., Kalpaka, A. and Nepelski, D., [Characteristics and regional coverage of the European Digital Innovation Hubs network](#), Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023, doi:10.2760/590526, JRC134620, ir European Commission: Joint Research Centre, Carpentier, E., D'Adda, D., Nepelski, D. and Stake, J., *European Digital Innovation Hubs Network's activities and customers*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/7784020>, JRC140547.

²¹ „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30 final.

„Invest AI“, kuria siekiama padidinti viešąjį ir privatųjį finansavimą, ir „Apply AI“, kuria siekiama paspartinti patikimo DI diegimą pagrindiniuose ekonomikos ir viešųjų paslaugų sektoriuose.

Nepaisant šių laimėjimų akivaizdu, kad, norint pasiekti skaitmeninės pertvarkos mastą ir užtikrinti Europos technologinį suverenumą, būtina toliau dėti daugiau pastangų.

ES pasiekiant **skaitmeninio dešimtmečio pusiaukelę**, ši ataskaita – kartu su pastarojo meto institucijų, įskaitant EPRS ir ECB, apskaičiavimais ir Draghi pranešimu, kurie skiriasi aprėptimi ir metodika²² – rodo, kad ES skaitmeniniai tikslai nebus pasiekti be **esminio jos investicinės situacijos pasikeitimo**. Draghi pranešime nurodyta, kad papildomos skaitmeninėms technologijoms skirtos ES pastangos turėtų siekti 150 mlrd. EUR per metus. Europos Centrinis Bankas (ECB) taip pat pabrėžia, kad ES finansus svarbu sutelkti į ateitin orientuotas investicijas, ir įspėja, kad **nesugebėjus padidinti skaitmeninių pajėgumų galėtų nukentėti ilgalaikis ES konkurencingumas ir finansinis stabilumas**.

Remiantis Europos Parlamento tyrimų tarnybos skaičiavimais, vien tik aukštųjų technologijų skaitmeninių inovacijų pažangai visoje Europoje reikės **212–380 mlrd. EUR** kasmet²³, t. y. dabartinės bendras metinės ES investicijas į skaitmenines technologijas ir infrastruktūrą reikės padidinti daugiau nei trigubai. Didelę investicijų poreikį dalį turės patenkinti privačios investicijos, sutelktos sukūrus glaudesnę kapitalo rinkų sąjungą²⁴, padidinus rizikos finansavimą ir įgyvendinant pramonės partnerystes²⁵ (žr. toliau). Ketvirtadalis tos sumos turės būti gauta iš viešųjų kanalų, įskaitant nacionalinius biudžetus ir ES programas²⁶, nors daugelio valstybių narių fiskalinės galimybės yra ribotos, o vidutinės trukmės spaudimas biudžetui tebėra didelis, nepaisant didesnio naujosios ES fiskalinės sistemos lankstumo.

Kad viešosios investicijos padėtų siekti ES tikslų, susijusių su atsparumu, inovacijomis, supaprastinimu ir ES pirmenybe, ypatingas vaidmuo teks **strateginiams viešiesiems pirkimams**, konkrečiai, po būsimos viešųjų pirkimų direktyvų peržiūros. Kartu su priemonėmis, nurodytomis DI žemyno veiksmų plane ir būsime Debesijos ir DI plėtros akte, ir „GovTech“ parama²⁷, ši peržiūra užtikrins, kad ypatingos svarbos viešasis sektorius plėtos labai saugius debesijos pajėgumus Europos Sąjungoje. Kita dar nesvarstyta galimybė yra užtikrinti, kad skaitmenizacija atitiktų tvaraus (klimato) finansavimo reikalavimus, parodant, kad ji didžiosiose pramonės šakose padidina energijos ir medžiagų vartojimo efektyvumą, konkrečiai, pasinaudojant neseniai atliktu Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos darbu²⁸.

²² Žr. European Parliamentary Research Service, [Cost of Non-Europe in High-Tech Digital Innovation: Investment Needs and Economic Benefits](#), July 2024; European Central Bank, [Mind the gap: Europe's strategic investment needs and how to support them](#), ECB Blog by Othman Bouabdallah, Ettore Dorrucci, Lucia Hoendervangers and Carolin Nerlich, 27 June 2024; Draghi, M., [The future of European competitiveness](#), 2024; World Economic Forum, [Europe's Digital Transformation: Time for Bold Action](#), July 2024.

²³ European Parliamentary Research Service, [Cost of Non-Europe in High-Tech Digital Innovation: Investment Needs and Economic Benefits](#), July 2024, p. 56–57 and 60–61.

²⁴ [What is the capital markets union? - European Commission](#).

²⁵ EPRS (2024 m.) apskaičiavo, kad maždaug ketvirtadalis reikiamų investicijų į aukštųjų technologijų skaitmenines inovacijas turėtų būti gaunama iš viešųjų šaltinių. Tyrimo taip pat apžvelgiami kiti lyginamosiose analizėse gauti įverčiai, kaip turėtų pasiskirstyti viešojo ir privačiojo sektorių finansavimas.

²⁶ Kitų skaičiavimų išvada panaši, pvz., apskaičiuota, kad vien suverenai, sąveikiai ir saugiai skaitmeninei infrastruktūrai sukurti per dešimt metų reikės investuoti iš viso 300 mlrd. EUR (Bria, Timmers, Gernone, [EuroStack – A European Alternative for Digital Sovereignty](#), Bertelsmann Stiftung, 2025).

²⁷ Viešojo sektoriaus bendradarbiavimas su startuoliais ir MVĮ siekiant įsigyti novatoriškų sprendimų.

²⁸ Europos žaliosios skaitmeninės koalicijos atliktas skaitmeninių sprendimų grynojo poveikio klimatui vertinimas – [www.greendigitalcoalition.eu](#).

Analitikai taip pat sutaria dėl ypatingos svarbos sričių, į kurias reikia nukreipti investicijas. Tai pažangios šviesolaidinio ir 5G junglumo infrastruktūros, ypač autonominės ir vidutinės dažnių juostos²⁹, diegimas, būsimos kartos puslaidininkių, įskaitant DI reikmėms skirtus lustus, plėtra, saugios ir suverenios debesijos ir duomenų infrastruktūros masto didinimas, patikimo DI ir kvantinės kompiuterijos technologijų tobulinimas ir tvirtų kibernetinio saugumo pajėgumų vystymas. Ne mažiau svarbu nuolat investuoti į didesnio skaitmeninių technologijų specialistų skaičiaus mokymą, skaitmeninį raštingumą ir kvalifikacijos kėlimą, be kurių daugelis regionų ir sektorių negalės pajusti inovacijų naudos.

Numatoma, kad debesijos kompiuterijos pajėgumų atotrūkis tarp Europos ir konkurentų, pvz., JAV ir Kinijos, didės, jei į tinklo paribio ir debesijos kompiuterijos pajėgumų didinimą nebus nukreipta daugiau kapitalo. Šioje ataskaitoje taip pat tiksliau nustatyti skaitmeninių prioritetų ir finansavimo pagal ES viešąsias priemones neatitikimai (plg. 7 diagramą). Visų pirma parodoma, kad nepakankamai dėmesio skiriama bendriesiems tikslams ir skaitmeniniams principams, įgūdžių ugdymui, pamatinėms technologijoms, gigabitinio junglumo infrastruktūros diegimui ir MVĮ skaitmenizacijai. Šiomis aplinkybėmis labai svarbu kuo taikliau nukreipti viešąsias išlaidas, jas suderinti su strateginiais prioritetais ir maksimaliai padidinti jų poveikį ir veiksmingumą³⁰.

Skatinti ES skaitmeninės transformacijos finansavimą trukdo išliekančios struktūrinės kliūtys. Kalbant apie viešąjį sektorių, veiksmingai panaudoti turimus išteklius kliudo nuolatinis nacionalinių strategijų susiskaidymas, ribotas koordinavimas ES lygmeniu ir lėtas ES lėšų įsisavinimas. Taip pat reikia geriau koordinuoti veiksmus, kad daugiau viešojo finansavimo būtų skiriama valstybės skaitmeniniam turtui, įskaitant patikimas debesijos paslaugas, DI modelius, lustus ir kibernetinį saugumą, kartu skatinant bendrus valstybių narių projektus.

Siekiant panaikinti atotrūkį bus labai svarbu sutelkti didelio masto privatųjį kapitalą, tuo tikslu stiprinant kapitalo rinkų sąjungą, geriau suderinant viešojo ir privačiojo sektorių priemones ir patobulinant rizikos mažinimo ir mišraus finansavimo mechanizmus. Naujausioje ECB analizėje³¹ taip pat pabrėžiama, kad reikia sutelkti dėmesį ne tik į pagrindinius investicijų tikslus, bet ir į įgyvendinimo sąlygų gerinimą, investicijų įsisavinimą ir projektų kokybę.

ES finansų rinkų susiskaidymas ir neišsivystymas, taip pat tendencija ES vengti labai rizikingų sumanymų vis dar riboja investicijų srautą į sparčiai augančius ir novatoriškus sektorius ir didelė namų ūkių santaupų dalis nėra nukreipiama į produktyvias investicijas. ES taip pat trūksta brandžios rizikos kapitalo ekosistemos, todėl sparčiai augančių ir novatoriškų įmonių galimybė gauti finansavimą yra ribota³². ES tenka tik 5 proc. inovacijoms surenkamų rizikos kapitalo lėšų pasaulyje, palyginti su 52 proc. JAV ir 40 proc. Kinijoje³³. 2024 m. Europos DI startuoliai surinko apie 11 mlrd. EUR rizikos kapitalo finansavimo, daugiau nei šešis kartus mažiau nei JAV (apie 71 mlrd. EUR)³⁴. Šios spragos ypač stabdo labai rizikingas didelio poveikio investicijas į giliausias technologijas, kurioms tradicinio bankų finansavimo dažnai nepakanka. Kibernetinio saugumo srityje ES rizikos kapitalas iš viso tesiekė 814 mln. EUR³⁵ ir buvo koncentruotas keliose valstybėse narėse, palyginti su 15 mlrd. EUR JAV. Todėl,

²⁹ ES junglumo infrastruktūrai iki 2030 m. reikia 200 mlrd. EUR, kad būtų pasiektas gigabitinis junglumas ir visuotinė 5G ryšio aprėptis. [Baltoji knyga „Kaip patenkinti Europos skaitmeninės infrastruktūros poreikius“](#), COM(2024) 81 final.

³⁰ Šie prioritetai yra esminiai įgyvendinant [Konkurencingumo kelią](#) (COM (2025) 30 final) ir komunikatą „[Rengiantis kitai daugiametei finansinei programai](#)“ (COM(2025) 46 final). Be to, labiau suderinti finansavimą ir pagrindinius skaitmeninius poreikius raginama neseniai paskelbtoje Audito Rūmų ataskaitoje dėl Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EAR specialioji ataskaita Nr. 13/2025).

³¹ European Central Bank, [Mind the gap: Europe's strategic investment needs and how to support them](#), ECB Blog by Othman Bouabdallah, Ettore Dorrucci, Lucia Hoendervangers and Carolin Nerlich, 27 June 2024.

³² EIB, [Investment Report 2024/2025: Innovation, integration and simplification in Europe](#), 2025.

³³ [Konkurencingumo kelią](#) (COM (2025) 30 final).

³⁴ Dealroom.co, [Opening moves in global AI - AI, startups & venture capital, AI Action Summit, Paris](#), February 2025.

³⁵ European Commission, European industrial technology roadmap for the next generation cloud-edge offering, 2021.

siekiant padidinti inovacijų mastą žemyne, labai svarbu pritraukti privačiąsias investicijas naudojantis viešaisiais ištekliais, ypač per **rizikos pasidalijimo mechanizmus ir finansines priemones**.

7 diagrama. Nustatytų trūkumų ir 2020–2027 m. ES finansavimo pagal atrinktas programas palyginimas (JRC įverčiai)³⁶

	Biudžetas (mln. EUR)	Siekimos reikšmės pasiekimo mastas	Palyginimas: biudžetas/skuba
Kiti skaitmeninio dešimtmečio tikslai	29 577	nėra	
Pagrindiniai skaitmeniniai įgūdžiai	15 303	70 %	+
IRT specialistai	10 887	51 %	--
Gigabitinio tinklo aprėptis	14 158	69%–82%*	-
Bazinio 5G aprėptis	3 010	94 %	+
Puslaidininkiai	18 423	53 %	--
Tinklo paribio mazgai	621	23 %	++
Kvantinė kompiuterija	1 982	67%	--
Debesijos kompiuterijos paslaugos	8 419	52 %	--
Duomenų analitika	7 514	44 %	--
Dirbtinis intelektas	10 684	18 %	--
MVJ skaitmeninis intensyvumas	19 817	81%	-
Vienaragiai	19 481	57%	+
e. ID.	670	89%	+
Skaitmeninės viešosios paslaugos	31 339	82%–86%**	++
Elektroniniai sveikatos įrašai	15 184	83%	+
Iš viso	207 067		

■ Priimtinas laikas
 ■ Finišo tiesioji
 ■ Kritinė zona

* 69 % susiję su FTTP aprėptimi; 82 % su LPERT aprėptimi.

** 82 proc. susiję su skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis piliečiams; 86 % su skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis įmonėms.

Ataskaitos išvadose taip pat akcentuojamas poreikis **sutelkti didesnę viešojo kapitalo sumą, kuria naudojantis būtų traukiamos privačiosios investicijos** į Europos ekonomiką ir mažinamos Europos įmonių finansavimo išlaidos. Reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų gerokai padidintos **visų ES įmonių finansavimo galimybės** nuo pradinių etapų iki didesnės įmonių brandos, remiantis neseniai priimta ES

³⁶ Biudžeto duomenys pirmoje skiltyje grindžiami Jungtinio tyrimų centro (JRC) įverčiais, pagrįstais penkių pagrindinių programų – EGADP, EITP-S, Europos horizonto, Skaitmeninės Europos, Sanglaudos politikos – analize ir jų indėliu siekiant skaitmeninio dešimtmečio tikslų. Įverčiai susiję su 2021–2027 m. daugiamete finansine programa, tik Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė apima 2020–2026 m. laikotarpį. Sumos turėtų būti laikomos bendro pobūdžio įverčiais. Taip pat žr. šio komunikato 1 priedą (5.b skirsnį) ir Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Skaitmeninis dešimtmetis 2025 m.: pažanga ir perspektyvos“ (4.2.2 skirsnį). Šaltinis: European Commission: Joint Research Centre, Nepelski, D. and Torrecillas, J. Mapping EU level funding instruments 2021-2027 to Digital Decade targets – 2025 update, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2025, JRC141966.

startuolių ir veiklą plečiančių įmonių strategija³⁷. Pagrindiniai atliektini uždaviniai yra taikyti **mišrias finansavimo priemones** siekiant sumažinti privačiųjų investicijų riziką (pvz., „InvestEU“, kuriai skirta 26,2 mlrd. EUR ES biudžeto garantija pritrauks, tikimasi, daugiau kaip 372 mlrd. EUR viešųjų ir privačiųjų investicijų), taip pat **sukurti santaupų ir investicijų sąjungą**³⁸ siekiant padidinti privačias investicijas tarpvalstybiniu mastu, be kita ko, supaprastinant pirminio viešo akcijų siūlymo procesus ir atveriant pensijų fondų kapitalą skaitmeninėms investicijoms, kad įmonių veikla būtų plečiama sparčiau.

Be investicijų, **labai svarbus vaidmuo siekiant skaitmeninės pertvarkos tenka reformoms**. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP) buvo parengta orientuojantis į šį dvilypį tikslą, kad būtų remiamos ne tik investicijos, bet ir su Europos semestru susietos struktūrinės reformos³⁹. Skaitmeninėje srityje reformomis gali būti laikomos apie 600 tarpinių ir siektinų reikšmių iš 2 500 (24 proc.)⁴⁰. Tai, pvz., reformos, kuriomis siekiama palengvinti tinklų diegimą, stiprinti kibernetinį saugumą, modernizuoti darbo rinkos politiką ir švietimo sistemas arba įgyvendinti vienkartinio duomenų pateikimo principą.

Valstybės narės taip pat buvo paragintos į savo nacionalinius veiksmų planus įtraukti „reglamentavimo ir reformų priemones“⁴¹, tačiau iki šiol pateikė mažai informacijos apie tai, kurios veiksmų planų priemonės gali būti laikomos reformomis. Reformų aktualumą, tiek universalų (žr. 1 priedą), tiek valstybių narių lygmeniu, pirmiausia parodo šios ataskaitos rekomendacijos, pvz., MVĮ ir startuolių skaitmenizacijos srityje sudaryti reikiamas pagrindines sąlygas ir sukurti ekosistemas, palankias komercializacijai ir technologijų perdavimui, taip pat pažangiųjų technologijų įsisavinimui.

Galiausiai, valstybėms narėms rengiant ir įgyvendinant reformas, be kita ko, skaitmeninės srities, buvo teikiamos tikslinės ekspertinės žinios ir gebėjimų stiprinimo pagalba pagal Techninės paramos priemonę. Pvz., vykdant 2025 m. pavyzdinę iniciatyvą „ComPact. Europos skaitmeninio dešimtmečio pajėgumai“ valstybių narių viešojo administravimo institucijos gauna paramą, padedančią kurti duomenimis grindžiamos politikos, apimančios sąveikumą ir DI technologijas, technologinius pagrindus.

3. Skaitmeninių trūkumų ir pernelyg didelės priklausomybės šalinimas

Nors visuotinė prieiga prie novatoriškų ir įperkamų technologijų, infrastruktūros ir paslaugų yra gyvybiškai svarbi ES konkurencingumui, ES priklausomybė nuo užsienio skaitmeninių technologijų, infrastruktūros ir paslaugų kelia tam tikrą riziką. Skaitmenizacija yra inovacijų, našumo ir pasaulinio konkurencingumo varomoji jėga, tačiau **nuolatinė strateginė priklausomybė kelia grėsmę ES ekonominiam saugumui ir technologiniam suverenumui**. Pernelyg didelė priklausomybė ypač skaudžiai juntama puslaidininkių, debesijos ir duomenų infrastruktūros bei kibernetinio saugumo technologijų srityse.

ES vis dar trūksta **didelių vidaus pajėgumų puslaidininkių gamybai**. Ji neturi pajėgumų vykdyti labai pažangios technologijos mazgų (mažesnių nei 10 nm) gamybos, kuri būtina tiek civilinėms, tiek

³⁷ COM(2025) 270 final „Rinktis Europą startui ir plėtrai“.

³⁸ „Santapų ir investicijų sąjunga. Piliečių gerovės ir ekonomikos konkurencingumo skatinimo ES strategija“, COM(2025) 124 final.

³⁹ EGADP reglamente reikalaujama, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas „padėtų“ veiksmingai spręsti visus uždavinius arba didesnę dalį uždavinių, nustatytų atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose“ (REGLAMENTO (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, 18 straipsnio 4 dalis).

⁴⁰ [Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės rezultaty suvestinė](#).

⁴¹ [Nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų rengimo gairės valstybėms narėms](#), C(2023) 4025 final.

karinėms reikmėms⁴². Šie pajėgumai daugiausia sutelkti Rytų Azijoje ir JAV: 80 proc. ES įmonės aprūpinančių tiekėjų yra įsikūrę už ES ribų, 35 proc. – JAV, 12,4 proc. – Taivane, 11,7 proc. – Kinijoje arba Honkonge ir 10 proc. – Pietų Korėjoje⁴³. Jei Rytų Azijoje kiltų geopolitinė sumaištis, nuo kurios nukentėtų Taivanas, kur šiuo metu pagaminama daugiau kaip 90 proc. pažangiausių pasaulio lustų, ypač jei būtų užmačių užvaldyti jo puslaidininkių pramonę (visų pirma TSMC, pažangiausių pasaulyje lustų gamintoją), pasekmės būtų skaudžios. Daugumos Europos pramonės šakų – automobilių, orlaivių, medicinos įrangos, gynybos ir kt. – gamyba atsидurtų kritinėje situacijoje.

Kuriant pamatinį DI modelį taip pat dominuoja JAV, visų pirma dėl to, kad JAV galima naudotis didžiule skaičiavimo galia per JAV gigantus, kurie didelę dalį savo kapitalo investicijų taip pat skiria debesijos plėtrai. Tokia padėtis kelia tam tikrą riziką ES, visų pirma kad naudotojai bus susaistyti su nuosavybinėmis ekosistemomis, ir didelę riziką, kad besinaudojančioms ES įmonėms ir piliečiams bus taikomi JAV teisės aktai, pvz., JAV Debesijos aktas. Šiuo metu didžiausias ES **debesijos operatorius** užima vos 2 proc. ES rinkos. Numatoma, kad ši tendencija išliks: prognozuojama, kad iki 2028 m. JAV gigantai tenkins 65 proc. Europos duomenų centrų paklausos⁴⁴. Europoje perimamos **kibernetinio saugumo** technologijos dažnai sukuriamos už ES ribų, todėl Europos tinklai gali patirti užsienio įtaką arba tapti pažeidžiami dėl galimų landų.

Taip pat nustatyta rizika kvantinėse technologijose, visų pirma susijusi su galimu ekspertinių žinių perdavimu dėl nekontroliuojamų tiesioginių užsienio investicijų, specialistų medžioklės ir bendradarbiavimo be tinkamų apsaugos priemonių. Kita vertus, reikia atsižvelgti ir į tai, kad ES turi didelių kvantinio mokslo ir mokslinių tyrimų kompetencijos pranašumų ir lyderių, aukštos kvalifikacijos darbo jėgą ir vieną dinamiškiausių pasaulyje kvantinių technologijų startuolių ekosistemų. Šia stiprybe grindžiamos ir tokios iniciatyvos kaip Pavyzdinė kvantinių technologijų iniciatyva, Lustų bendroji įmonė ir naujosios kvantinės bandomosios linijos. Šių išteklių išsaugojimas kartu puoselėjant inovacijas tebėra prioritetas, kad Europa liktų konkurencinga šioje itin svarbioje srityje.

Europa dar neišnaudoja visų galimybių, kurias atveria **atvirasis kodas**⁴⁵ – viešoji gėrybė, kurią galima laisvai naudoti, keisti ir persikirstyti, kad šia technologija galėtų naudotis visi, – ir gyvybinga Europos atvirojo kodo kūrėjų bendruomenė, kuri galėtų būti svarbi technologinio suverenumo platforma, padedanti sumažinti Europos priklausomybę nuo trečiųjų šalių. Skaitmeninė priklausomybė ir pažeidžiamumas, susiję su **mokslinių tyrimų saugumu**, yra persipynę su platesnio masto ekonominio saugumo problemomis, ypač dabartiniame geopolitiniame kontekste. Pagrindinę riziką kelia priklausomybės suginklinimas ir ekonominė prievarta siekiant politinių dividendų.

Be to, tarp labiausiai lankomų Europos **skaitmeninių platformų** nėra viena šiuo metu neapėrią **visos Europos**, ir „paslaugas Europos piliečiams daugiausiai teikia ne ES komercinės platformos“⁴⁶. Šios didelės platformos dažnai yra svarbias skaitmeninės ekonomikos ekosistemas kontroliuojantys varai,

⁴² IC Insights, McClean Report, [May 2Q Update of The McClean Report 2022](#).

⁴³ Ciani, A., Nardo, M., The position of the EU in the semiconductor value chain: evidence on trade, foreign acquisitions, and ownership, European Commission, Ispira, 2022, JRC129035.

⁴⁴ McKinsey, [The role of power in unlocking the European AI revolution](#), 2024.

⁴⁵ „Open Forum Europe“ apskaičiavimais, atvirojo kodo programinės įrangos įnašas į Europos Sąjungos BVP yra 65–95 mlrd. EUR. Atvirojo kodo programinė įranga šiuo metu yra daugumos programinės įrangos sprendimų pagrindas, nes apie 70 proc. visų kodų yra atvirieji. Nors Europa programinei įrangai kasmet išleidžia 10–24 mlrd. EUR viešųjų lėšų, tik nedidelė dalis tiesiogiai remia Europos atvirojo kodo sektorių, kurio didžioji dalis yra mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ), startuoliai ir pavieniai programuotojai (Blind, K.; Böhm, M., Grzegorzewska, P., Katz, A., Muto, S., Pätsch, S., Schubert, T. (2021). [The impact of Open Source Software and Hardware on technological independence, competitiveness and innovation in the EU economy](#), Final Study Report. Brussels).

⁴⁶ Draghi, M., [The future of European competitiveness](#), 2024.

per kuriuos daug verslo naudotojų gali pasiekti galutinius naudotojus visoje Sąjungoje. Jų padėtis ir jų platformose nustatytos taisyklės gali sudaryti nesąžiningas veiklos sąlygas jomis besinaudojančioms įmonėms ir pakenkti naudotojams, taip pat apriboti konkurenciją ir sudaryti blogesnes sąlygas kitoms įmonėms. Kita problema skaitmeninėje aplinkoje yra neteisėtų prekių, paslaugų ir internetinio turinio prekyba ir mainai, taip pat piktnaudžiavimas internetinėmis paslaugomis siekiant sustiprinti dezinformacijos plitimą ir kitais žalingais tikslais. **„Šiuolaikinis junglumas – jau ne vien atskirų technologijų (palydovų, jūrinių kabelių, judriojo ir fiksuotojo ryšio tinklų) rinkinys**, bet ir tarpusavyje glaudžiai susijusi ekosistema. Siekiant reaguoti į didėjančią paklausą ypač svarbiose mažos delsos prietaikose, tokiose kaip autonominės transporto priemonės ir nuotolinė chirurgija, visose šiose srityse vis didesni duomenų kiekiai⁴⁷ turi judėti netrikdomai, nes sutrikimai vienoje iš jų gali turėti įtakos viso tinklo veikimui ir saugumui. Tam artimiausiu metu reikės kompleksiško požiūrio, viską – nuo orbitos aparatų iki antžeminės infrastruktūros – sujungiančio į vieningą, atsparią ir universaliai optimizuotą sistemą. Todėl dabar turime padėti pagrindą – užtikrinti visuotinį šviesolaidinį ryšį ir spartesnę autonominio 5G ryšio plėtrą. Esamos skaitmeninės aplinkos geopolitinis ir technologinis kompleksiškumas kelia vis didesnę pavojų **Europos junglumo infrastruktūros** atsparumui ir saugumui. Siekiant sumažinti su **judriuoju ryšiu** susijusią saugumo riziką labai svarbu iki galo įgyvendinti **ES 5G priemonių rinkinį** ir **skatinti diegti autonominius 5G tinklus**. Be to, pagrindinę infrastruktūrą, tokią kaip **jūriniai duomenų kabeliai**, gali pažeisti fizinis sabotazas, rizika ir iššūkiai, aptariamai Kabelių saugumo veiksmų plane⁴⁸. Be to, ES savarankiškumas ryšių srityje mažėja dėl didelės ES priklausomybės nuo **ne Europos palydovinių sistemų**. Ši kritinė priklausomybė skaudžiai atsiskleidė per karą Ukrainoje, kai „SpaceX“ ne sykį grasino nutraukti palydovinių „Starlink“ paslaugų teikimą.

Galiausiai skaitmeninės priklausomybės rizika taip pat **labai grėsi sisteminiuose sektoriuose, pavyzdžiui, finansų sektoriuje**. Šiandien ES neturi vieningos mokėjimo sistemos ir tik septynios euro zonos šalys turi savo nacionalines mokėjimo sistemas⁴⁹, o **visa ES labai priklauso nuo tarptautinių kortelių schemų, kurioms tenka daugiau kaip 64 proc. visų euro zonoje kortelėmis inicijuotų operacijų**⁵⁰. Be to, mokėjimams mobiliosiomis programėlėmis, kurių paslaugas paprastai teikia ne Europos technologijų įmonės (o, pvz., „Apple Pay“, „Google Pay“ ir „PayPal“), dabar tenka beveik dešimtadalis mažmeninių sandorių ir jų metinio augimo nuošimtis yra dviženklis. Dėl šių pokyčių ES kyla geopolitinė ir kibernetinio saugumo rizika. 2023 m. birželio mėn. priimtas Komisijos pasiūlytas teisės aktas dėl skaitmeninio euro 2024 m. perėjo į tarpinstitucinių derybų etapą Pasibaigus teisėkūros procesui, galutinį sprendimą dėl jo emisijos priims Europos Centrinis Bankas.

4. Skaitmenizacijos panaudojimas ES gynybos pajėgumų reikmėms

Skaitmeninės technologijos yra esminis ES pastangų stiprinti savo saugumą, strateginį savarankiškumą ir gynybos pajėgumus elementas. Išnaudodama civilinio ir gynybos dirbtinio intelekto prietaikų sinergijos potencialą, ES gali atverti naujas inovacijų galimybes, padidinti Europos konkurencingumą ir sustiprinti jos strateginį savarankiškumą šioje itin svarbioje srityje.

Šiuolaikinėms gynybos operacijoms būtini **patikimi ir saugūs ryšių tinklai**. Nepriklausomai gynybai ir reaguojant į krizes ypač aktuali suvereni palydovinio ryšio infrastruktūra. Integruojant 5G ir 6G technologijas toliau stiprės apsaugoti tikralaikiai įvairių sričių operatyviniai pajėgumai. Be to, siekiant

⁴⁷ Statista, 2025 m. (2010–2023 m. visame pasaulyje sukurtų, surinktų, nukopijuotų ir naudotų duomenų ir informacijos kiekis ir 2024–2028 m. prognozės).

⁴⁸ „ES veiksmų planas dėl kabelių saugumo“, JOIN(2025) 9 final.

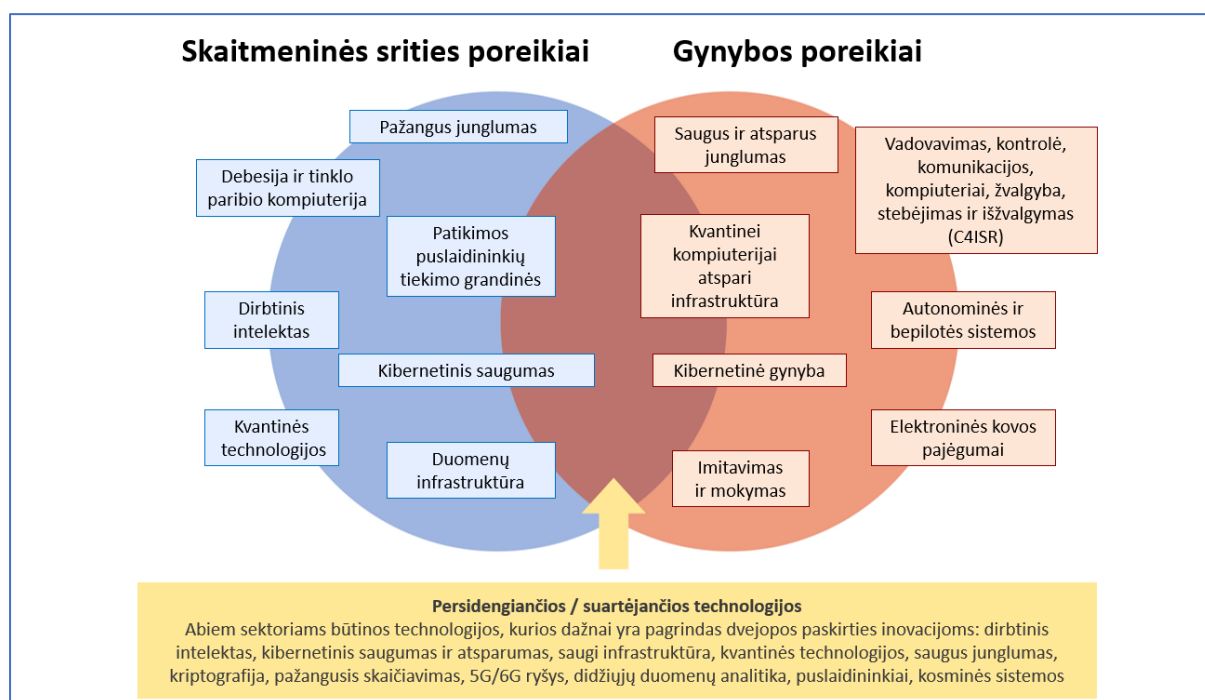
⁴⁹ The digital euro: maintaining the autonomy of the monetary system, Keynote speech by Philip R. Lane, 2025.

⁵⁰ Tarptautinėms kortelių schemoms tenkanti visų euro zonoje išduotomis kortelėmis elektroniniu būdu inicijuotų mokėjimų kortele ir visame pasaulyje atliktų operacijų 2023 m. pirmąjį pusmetį dalis. Pagrįsta duomenimis, surinktais pagal Europos Centrinio Banko reglamentą (ES) Nr. 1409/2013 dėl mokėjimų statistikos (ECB/2013/43) su pakeitimais.

užtikrinti, kad slapti gynybos duomenys būtų saugiai laikomi, apdorojami ir saugomi ES jurisdikcijoje, labai svarbu turėti suverenius debesijos tinklus. **Dirbtinis intelektas** yra pokyčius skatinanti jėga tiek civiliniame, tiek kariniame kontekste, nes juo grindžiamos sistemos labai padeda sparčiau nustatyti grėsmes, priimti geresnius sprendimus ir remti savarankiškas operacijas.

Beveik visiems šiuolaikiniams gynybos pajėgumams reikia **puslaidininkių**. Kadangi pasaulinės tiekimo grandinės lieka pažeidžiamos dėl geopolitinių įtampų, Komisija įsipareigojo remti saugią ir suverenią Europos puslaidininkių ekosistemą ir į penkias naujas bandomąsias linijas, kurios dabar **gali būti naudojamos** ir gynybos reikmėms, investuoja iš viso 3,7 mlrd. EUR.

8 diagrama. Didėjantis skaitmeninės ir gynybos politikos sričių persidengimas

Vis didesnę įtaką apsaugoto ryšio, matavimo ir kompiuterijos ateičiai darys **kvantinės technologijos**. Įgyvendindama tokias iniciatyvas kaip „EuroQCS“, „EuroQCI“ ir Pavyzdinė kvantinių technologijų iniciatyva, ES investuoja į kvantinę kompiuteriją. Tarp jos prietaikų, naudojamų tiek gynybos, tiek civilinėms reikmėms ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose, yra sudėtingų problemų sprendimas, itin saugūs ryšiai, gravimetrinės analizės jutikliai ir tikslus padėties nustatymas, navigacija ir laiko nustatymas.

Siekiant užtikrinti ilgalaikį strateginį Europos konkurencingumą, labai svarbu kurti ir **plėsti dvejopo naudojimo startuolius ir vienasrągius**. Tačiau nuo 2006 m. susikaupusi **1,25 trln. EUR investicijų į gynybą spraga** rodo, kad nuolat trūksta investicijų, ypač į giliųjų technologijų startuolius, MVĮ stinga 4 mlrd. EUR, ir tai kliūtis inovacijoms⁵¹. Šiam atotrūkiui panaikinti reikia nuolatinių investicijų, geresnio skaitmenizacijos ir gynybos strategijų integravimo, taip pat tikslinės paramos **dvejopo naudojimo technologijoms** ir inovacijų ekosistemoms. **Ilgametės kliūtys privačiosioms investicijoms**, įskaitant

⁵¹ European Commission, [Defence Investment Gaps Analysis and Way Forward](#), 2024.

pasenusią atmetimo politiką, su aplinkos, socialiniais ir valdymo (ESG) standartais susijusius apribojimus ir į gynybą orientuotų finansinių priemonių trūkumą⁵², trukdė augti skaitmeninei veiklai imlioms MVĮ ir startuoliams, kuriantiems gynybos ar dvejopo naudojimo sprendimus. Apie 40 proc. gynybos srities MVĮ vis dar susiduria su finansavimo sunkumais, ypač augimo etape⁵³.

Išvada: atsižvelgiant į kintančią geopolitinę aplinką ir kintantį kariavimo pobūdį, Komisijos pastangos integruoti skaitmenines technologijas į gynybos ekosistemą (ir atvirkščiai) esmingai prisideda prie ES saugumo, atsparumo ir technologinės lyderystės stiprinimo. Į civilinę sritį orientuotos iniciatyvos padėjo svarbų pamatą pažangių skaitmeninių technologijų, tokių kaip DI, kvantinė kompiuterija ir puslaidininkiai, naudojimui gynybos pajėgumų reikmėms. Vis dėlto pagrindiniai iššūkiai išlieka – reikia labiau integruoti politiką, šalinti skaitmeninės infrastruktūros spragas ir spartinti inovacijas tikslinėmis investicijomis į dvejopo naudojimo technologijas ir geriau koordinuoti skaitmenizacijos ir gynybos strategijas.

5. Tarptautiniai Skaitmeninio dešimtmečio aspektai

Skaitmeninė transformacija keičia ekonomiką ir visuomenę Europoje ir visame pasaulyje, todėl auga ES strateginis interesas užtikrinti technologinį konkurencingumą, kaip ilgalaikio politinio suverenumo pagrindą. ES pranašumais ir vidaus politika bei veiksmais pagrįstos **Tarptautinės skaitmeninės strategijos tikslas**⁵⁴ yra i) didinti ES technologinį konkurencingumą per ekonominį ir verslo bendradarbiavimą su patikimais partneriais, ii) skatinti užtikrinti aukštą ES ir jos partnerių saugumo lygį ir iii) formuoti pasaulinį skaitmeninį valdymą ir standartus, atitinkančius ES vertybėmis grindžiamą požiūrį.

Komisija toliau plėtojo **Prekybos ir technologijų tarybų ir skaitmeninių partnerysčių tinklą**. ES taip pat sudarė dar kelis laisvosios prekybos susitarimus ir skaitmeninės prekybos susitarimus, kuriais nustatomos aukštų standartų skaitmeninės prekybos taisyklės ir sukurama bendradarbiavimo skaitmeninės prekybos klausimais platforma. Svarbus vaidmuo skatinant investicijas į skaitmeninę infrastruktūrą, konkrečiai, į patikimų pardavėjų tiekiamus saugius 5G tinklus ir saugius atsparius povandeninius kabelius, tenka **strategijai „Global Gateway“**. Žvelgiant plačiau, ji stiprina **Europos, kaip patikimos visuotinio junglumo partnerės, vaidmenį**. Be to, Komisija remia skaitmeninės transformacijos pastangas **plėtros šalyse ir ES kaimyninėse šalyse**, taip pat dalyvauja **daugiašaliuose forumuose, kad paskatintų pažangą pagrindiniais klausimais**, tokiais kaip DI valdymas (G7 Hirošimos dirbtinio intelekto procese ir pagal Europos Tarybos konvenciją) arba saugios ir duomenų apsaugą užtikrinančios skaitmeninės viešosios infrastruktūros propagavimas (G20).

Galiausiai, **Deklaracija dėl skaitmeninių teisių ir principų**⁵⁵ padarė didelį poveikį tarptautinėms diskusijoms: iš jos semtasi įdėjų rengiant kelias tarptautines deklaracijas⁵⁶ ir ji tapo įnašu į pirmąją visapusę pasaulinio skaitmeninio valdymo sistemą. Propaguodama savo vertybes ir standartus visame pasaulyje, ES padeda formuoti skaitmeninės ekonomikos ateitį ir užtikrinti, kad ji būtų suderinta su ES strateginiais interesais ir vertybėmis.

6. Išvada

⁵² Dealroom.co & NATO Innovation Fund, Defence, Security and Resilience in Europe: The state of startups and venture capital, February 2025.

⁵³ European Commission, Report on “Access to equity financing for European defence SMEs”, November 2023.

⁵⁴ [Europos Sąjungos tarptautinė skaitmeninė strategija](#), JOIN(2025) 140 final.

⁵⁵ [Europos deklaracija dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų](#) (2023/C 23/01).

⁵⁶ EBPO deklaracija dėl patikimos, tvoros ir įtraukios skaitmeninės ateities ir diskusijos dėl Jungtinių Tautų pasaulinio skaitmeninio susitarimo.

Didėjant geopolitiniam spaudimui, vykstant spartiems technologiniams pokyčiams ir didėjant pasaulinei konkurencijai, **Skaitmeninis dešimtmetis rodo ES ryžtą formuoti skaitmeninę ateitį**, grindžiamą technologiniu suverenumu, konkurencingumu, inovacijomis, tvarumu ir atsparumu.

ES pasiekiant skaitmeninio dešimtmečio pusiaukelę, **2025-ieji gali būti metais, kai užmojai išauga į ilgalaikį poveikį**. Dabar priimti sprendimai nulems, ar reglamentavimo iniciatore buvusi Europa taps pasauline lydere suverenių, saugių ir etiškų skaitmeninių technologijų srityje. Ataskaitoje pabrėžiama **vieningo, ryžtingo ir nuolatinėmis pastangomis** pagrįsto veikimo svarba.

ES aiškiau apsisprendė, kam skirs strateginį dėmesį, ir padarė realią pažangą, tačiau dėl **didelių iššūkių** skaitmeninės transformacijos tempas ir atsparumas nesiliauja strigę. Reikia skubiai atkreipti dėmesį į **įgūdžių trūkumą, infrastruktūros spragas**, ypač junglumo ir pamatinių technologijų srityje, ir **išaugusį susirūpinimą dėl saugumo ir suverenumo**. Susiskaidžiusios rinkos, pernelyg sudėtingos taisyklės, galima įtampa dėl energetikos pajėgumų ir nepakankamas **visuomenės atsparumas bei apsaugos priemonės** taip pat riboja ES galias plėsti inovacijas ir išnaudoti visą savo privačiojo kapitalo potencialą.

Šios ataskaitos išvadosse pabrėžiama, kad svarbu veikti **nuosekliau, daugiausia dėmesio skiriant šioms vidaus kliūtims** ir teikiant pirmenybę inovacijų ciklų spartinimui, strateginių technologijų diegimo masto didinimui visoje bendrojoje rinkoje ir investicijoms į savo skaitmeninės ekosistemos suverenumą ir saugumą. Šiuo atžvilgiu valstybių narių priimti nacionaliniai veiksmų planai yra slenkstis. Jų sėkmė priklauso ne tik nuo užmojo, bet ir nuo nuoseklaus, ilgalaikio įgyvendinimo ir suderinimo visais valdymo lygmenimis. Tai reiškia ir kad **reikia iki galo išnaudoti įgalinančias priemones** – nuo ESIK, būsimos Debesijos ir DI plėtros akto, ES skaitmeninės tapatybės deklaro, BDAR, Skaitmeninių paslaugų akto, Skaitmeninių rinkų akto ir DI akto iki rengiamos 28-osios teisinės sistemos – ir **investicijas geriau suderinti su realiais poreikiais**.

Sprendimai lems labai daug. Jei nebus imtasi ryžtingų ir tolesnių koordinuotų veiksmų, **ES kils pavojus išleisti iš rankų didelę naudą**. EPRS tyrimo⁵⁷ duomenimis, ėmusis plataus užmojo koordinuotos politikos ES BVP dėl didesnio našumo, efektyvesnių viešųjų paslaugų ir klestinčios inovacijų ekosistemos galėtų išaugti 1,84 proc., palyginti su nieko nedarymo scenarijumi. Savo kolektyvinę stiprybę paversdama strateginiu pranašumu ir nuolat koordinuotai veikdama Europa galės ne tik pasiekti skaitmeninio dešimtmečio tikslus, bet ir aktyviausiai formuoti skaitmeninę ateitį, grindžiamą atsparumu, pasitikėjimu ir bendra gerove.

Šiai vizijai įgyvendinti reikia tvirtos kolektyvinės visų valstybių narių atsakomybės ir bendradarbiavimo su visais susijusiais subjektais, įskaitant miestus ir vietas bei regionines grupes, kad būtų įgyvendinta skaitmeninė politika, daranti apčiuopiamą poveikį piliečiams, įmonėms ir viešosioms paslaugoms.

Remdamasi šioje ataskaitoje pateiktais argumentais, Komisija tęs diskusijas su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir suinteresuotaisiais subjektais dėl to, kaip kartu daryti pažangą pasitelkiant skaitmeninio dešimtmečio valdymo mechanizmą, konkrečiai, Skaitmeninio dešimtmečio valdybą. Šia ataskaita taip pat bus naudojama bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais ir partneriais už ES ribų.

Kaip nustatyta SDPP, **Komisija stebės ir vertins šių rekomendacijų įgyvendinimą ir apie padarytą pažangą praneš 2026 m. skaitmeninio dešimtmečio padėties ataskaitoje**. Komisija taip pat pradės rengti SDPP peržiūrą, kurią planuojama atlikti iki 2026 m. birželio mėn. Ji suteiks galimybę strategiškai

⁵⁷ EPRS, [Benefit of an EU strategic innovation agenda](#), Cost of Non Europe, 2025.

apsvarstyti skaitmeninio dešimtmečio sistemą, tikslus ir valdymą, kad būtų galima geriau reaguoti į kintančias geopolitines, technologines ir visuomenės realijas.